

Πόσον όμως ελυπείτο ὅτε ἔβλεπε τὰς ἐλπίδας του ματαιουμένης καὶ φρούδας! Πόσα τότε δάκρυα ἐδέχετο ἢ πρὸ αὐτῆς ὕγρα ἄβυσσος!

Ἐσπέραν τινὰ καθημένη ἐνταῦθα, ἐλησμόνησε νὰ ἐπιστρέψῃ οἴκαδε. Κατελήφθη ὑπὸ νάρκης.

Ὁ γέρον πατὴρ τῆς, παρατηρήσας τὴν ἀπουσίαν τῆς, ἐζήτησεν αὐτὴν ὅπου ἐγνώριζεν ὅτι συχνάζει. Μὴ εὐρῶν ὅμως αὐτὴν κατῆλθεν εἰς τὸν αἰγιαλὸν καὶ εὔρε τὴν Φυλλίδα λειπόθυμον ἐπὶ τοῦ βράχου. Ὀλίγον ἂν ἔκλινε, μίαν στροφὴν περὶ αὐτὴν ἂν ἔκαμε, θὰ κατεκριμνίζετο εἰς τὴν θάλασσαν.

Ὁ Σιθὼν ὅμως καταφθάσας ἐγκαίρως καὶ λαβὼν αὐτὴν εἰς τὰς ἀγκάλας του τὴν ἐπανέφερον εἰς τὰς αἰσθήσεις τῆς διὰ τῶν φιλημάτων καὶ τῶν δακρῶν του.

Δυστυχῆς πατήρ. Ἡ καρδία του τὴν ἐσπέραν ἐκείνην ἐσπαράχθη. Ἦτο ἀξιοδάκρυτος.

Ἐκτοτε ἡ Φυλλίς ἠσθένησε νόσον δεινὴν καὶ μετ' οὐ πολὺ ἀπέθανε φθισικῆ.

Ἡ τελευταία λέξις ἣτις ἐξῆλθε τῶν ὠχρῶν χειλέων τῆς, ἦτο τὸ ὄνομα: Δημοφῶν.

Ἐπὶ τοῦ τάφου τῆς ἐφύη, ἠῤῥξῆσεν ἀφ' ἑαυτῆς καὶ κατέστη δένδρον πολύφυλλον ἀμυγδαλέα, ἧς τὰ φύλλα ἐμαραίνοντο καὶ ἔπιπτον κατὰ τὴν ἐπέτειον ἡμέραν τοῦ θανάτου τῆς.

Ἐν ἔτος μετὰ τὸν θάνατον τῆς Φυλλίδος, τὴν ἡμέραν δηλαδὴ καθ' ἣν τὸ πρῶτον ἡ ἀμυγδαλέα ἦτο ἄφυλλος, ἦλθεν ὁ Δημοφῶν.

Ἦτο πολὺ ἀργά.

Ὅτε ἔμαθε τὸν θάνατον τῆς πεφιλημένης μνηστῆς του, ἔκλαυσε πικρῶς ἐπὶ τοῦ τάφου τῆς καὶ ἠσπάσθη τὸν ξηρὸν κορμὸν τοῦ δένδρου ὅπερ τότε διὰ τοῦ φιλήματος ἐκείνου ἐβλάστησε φύλλα χλωρά.

(Σμύρνη)

ΔΗΜ. ΣΤΑΗΣ

Η ΠΡΟΓΕΓΡΑΜΜΕΝΗ*

Ἡ ΑΝΑΜΝΗΣΙΣ τῶν παρελθουσῶν θλίψεων εἶναι ἐνίοτε τοσοῦτον ἠδέϊα, ὅσον ἡ παλαιῶν τινος φίλου.

Ὁ παρ' ἡμῖν εὐπαιδευτος δικηγόρος καὶ δημοτ. Σύμβουλος κ. Ν. Β. Παγκώστας, ἀποστέλλων ἡμῖν τὸ ἀνωτέρω διηγημάτιον, ὅπερ, ἀσμένως δημοσιεύοντες, δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι εὐχαρίστως θέλει ἀναγνωσθῆ παρὰ τῶν κ. κ. ἀναγνωστῶν τοῦ «Ἀπόλλωνος,» εὐηρεστήθη νὰ συνοδεύσῃ τοῦτο διὰ τῆς ἀκολουθίου ἐπιστολῆς.

Φίλτατέ μοι κ. Δ. Κ. Σακελλαρόπουλε.

Σὰς πέμπω τὸ διηγημάτιον «ἡ Προγεγραμμένη» ὅπερ εἰς ἡλικίαν 19 ἐτῶν μετέφρασα, ὀρμηθεὶς ἐκ τῶν ἐν αὐτῷ ἐκτυλισομένων ἰδεῶν καὶ πολιτικῶν ἀρχῶν, συμφῶνων ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ

Ὁ βίος μου διαταράχθη μὲν ὑπὸ τῶν τρικυμιῶν τῆς δυστυχίας, ἀλλ' ἐσυνείθισεν εἰς ταύτας· σήμερον δ' εὐρίσκει τὴν ἰσχύν του εἰς τὰς ἀθυμίας αὐτοῦ. Σήμερον, ἀγαπῶ νὰ συνδιαλέγωμαι περὶ τῶν βεμβασμῶν μου, ὡς παλαιὸς στρατιώτης ἀγαπᾷ νὰ δεικνύῃ διὰ τοῦ δακτύλου, ἐπὶ τοῦ χάρτου, τὴν θέσιν, ἐν ἣ ἐπληρώθη.

Ἐν τούτοις οὐδέποτε συνέλαθον τὸν κενόδοξον σκοπὸν νὰ γράψω ἕνεκα δόξης. Ἐπὶ εἴκοσιν ἔτη ἔζησα πολὺ, ὑπέφερα πολὺ, ἠγάπησα πολὺ καὶ συνέγραψα βιβλίον, ἐκτύπωμα τῆς καρδίας μου.

Μὴ μ' ἀναγινώσκῃς, εὐτυχῆς γενεά, ἣτις μέλλεις νὰ διατρέξῃς στάδιον κεκοσμημένον διὰ τῶν γοητειῶν τῆς τύχης· περιβάλε τὴν ὑπαρξίν σου δι' εἰκόνων ἰλαρῶν καὶ ἡδονικῶν. Ἐπλευσα ἐπὶ θαλάσσης ἀπίστου καὶ ὑφάλους μόνον εἶδον.

Μὴ μ' ἀναγινώσκητε ὠραῖαι γυναῖκες, αἵτινες μειδιᾶται πρὸς τὴν διαλάμπουσαν πληθύν τῶν νέων λατρευτῶν ὑμῶν, καὶ αἵτινες διέρχεσθε τὸ παρὸν, ἀριθμοῦσαι τὰς ἡδονὰς τοῦ παρελθόντος καὶ κατασκοπεύουσαι τὴν εὐτυχίαν τοῦ μέλλοντος.

Ρόδα τῆς προῖας, σαλεύθητε εἰς τὴν πνοὴν τοῦ ζεφύρου ἐπὶ τῶν εὐόσμων καυλῶν ὑμῶν. Ἡ Στέλλα ἦτο ῥόδον ὡς ὑμεῖς, ἀλλ' ἠνθισεν ὑπὸ λάμποντα ἥλιον καὶ ἀπέθανεν.

Δι' ὑμᾶς γράφω ὑπάρξεις εὐαίσθητοι, ὑπάρξεις, αἵτινες ἐν καιρῷ ἐτρώθητε ὑπὸ τῆς προσβολῆς τῶν παθῶν καὶ ὧν ἡ ψυχὴ ἐτράφη ὑπὸ τῶν μαθημάτων τῆς ἀτυχίας.

Πρὸς τὴν εὐπιστον ὑμῶν νεότητα εὔρετε ψεῦδος, ἀπιστίαν μόνον. Αἱ ὀδυνῆραι λύπαι σὰς παρηκολούθησαν εἰς τὴν ἀκμὴν σας, ἡ κοινωνία σὰς ἀπεσκοράκισεν, οἱ ἄνθρωποι σὰς ἐμίσησαν καὶ αἱ ἠδεῖαι αὐτῶν πλάναι ἐξηλείφθησαν, ὡς ἡ φυγὰς ῥιπή, ἣτις ἀκολουθεῖ μακρόθεν τὴν κώπην καὶ ἐξαλείφεται ὅπισθεν αὐτῆς.

Ἐλθετε πρὸς με, θὰ σὰς ἀγαπήσω, θὰ ἀνακουφίσω τὰς λύπας σας, συμμεριζόμενος αὐτάς, καὶ θέλομεν κλαύσει ὁμοῦ, ἐὰν μᾶς μένουσιν εἰσέτι δάκρυα νὰ χύσωμεν.

καὶ πρὸς τὴν νεανικὴν ἡλικίαν μου, καὶ πρὸς τὴν πολιτικὴν τότε κατὰστασιν τοῦ ἔθνους ἡμῶν, ἣν τὸ τότε κρατυνθὲν πνεῦμα τῆς φιλαρχίας καὶ ἰδιοτελείας ἔπλασεν, ἐκμεταλευόμενον τὴν εὐπιστίαν τῆς ἀπίρου καὶ εἰς πατριωτισμὸν ἀκραίφνη ἐνθουσιώσης νεολαίας.

Ἐὰν ἐν τῷ ἡμετέρῳ περιοδικῷ, τῷ τιμῆν περιποιῶντι εἰς τὸν Πειραιᾶ, δημοσιεύσιν τοῦ εἰρημένου διηγηματίου θεωρεῖτε ἀξίαν αὐτοῦ, δύνασθε νὰ προβῆτε εἰς ταύτην.

Ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι ἐν τῷ μέλλοντι θέλετε μοὶ κάμει τὴν τιμῆν νὰ διαθέσῃτε σελίδα τινὰ τοῦ ἡμετέρου περιοδικοῦ εἰς πρωτότυπὸν τι ἔργον μου, σὰς παρακαλῶ νὰ δεχθῆτε μετὰ τῶν εὐχαριστήσεών μου τοὺς ἐγκαρδίους ἀσπασμούς

τοῦ φίλου Σας
Ν. Β. ΠΑΓΚΩΣΤΑ.

Ἡμῖν εἰκοσαετής· τὰ τελευταῖα ἄνθη ἤνθησαν εἰς τὰς τελευταίας ἀκτῖνας τοῦ μηνὸς Μαΐου καὶ ἐγὼ κατέλιπον τὴν ποθητὴν πατρίδα. Τὸ πένθιμον πνεῦμα, τὸ ὁποῖον ἐπεκρέματο τῇ ἐξεπτοημένῃ Γαλλίᾳ, ἐμπεριελάμβανεν ἐντὸς τῶν ἀπείρων προγραφῶν αὐτῆς πάσας τὰς εὐτυχεῖς ἐποχάς, δηλαδὴ τὴν νεότητά καὶ τὸ θέρος.

Ὡ! ἐὰν ἠδυνάμην νὰ γράψω, ὡς αἰσθάνομαι, μετὰ μεγίστης εὐκολίας θὰ ἐξεκόνιζον τοὺς περισπασμοὺς τῶν πενθίμων ἐκείνων ἡμερῶν, καὶ θὰ ἐφρίσσετε εἰς τὴν ἀνάμνησιν τῶν ἰδίων ἡμῶν δεινῶν· ἀλλ' οὐδὲως θὰ ἠτιώμην τῆς θείας προνοίας, ὡς ἡ ἀδικία καὶ ἀπερίσκεπτος ἐκείνη πληθὺς, ἣτις προτιμᾷ νὰ διαβάλλῃ τὸν οὐρανὸν ἢ νὰ ζητῇ τὴν ἀλήθειαν.

Αἱ ἐπαναστάσεις εἶναι μεγάλαι ἀσθένειαι, αἵτινες καταθλιβουσι τὸ ἀνθρώπινον γένος καὶ αἵτινες ὀφείλουσι ν' ἀναπτύσσωνται εἰς ὠρισμένας ἐποχάς. Διὰ τούτων τὰ ἔθνη ἀγνίζονται καὶ ἡ ἱστορία καθίσταται τὸ σχολεῖον τῶν μεταγενεστέρων.

Οὐχί, ἀναμφιβόλως, τὸ διάβημα τοῦτο δὲν εἶναι ἔργον τοῦ σκότους, προπαρασκευαζόμενον, ἐν τῷ σκότει νυκτῶν τιμῶν, ὑπὸ δρακὸς φανατικῶν καὶ στασιαστικῶν εἶναι τὸ ἔργον πάντων τῶν αἰώνων, τὸ κύριον καὶ ἀναπόφευκτον ἀποτέλεσμα πάντων τῶν παρελθόντων συμβάντων, καὶ ἵνα μὴ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο παρήγετο, ἔπρεπε νὰ παραβιασθῇ ἡ αἰώνιος τάξις τοῦ παντός.

Στενάξατε ἔτι, στενάξατε πάντοτε σεῖς οἵτινες ἀπωλέσατε, ἐν τῷ μέσῳ τῶν τρόμων τῆς θείας ἐκείνης δίκης τὰ ἀντικείμενα τῶν προσφιλεστέρων ἡμῖν ἐρώτων, ἀλλὰ μὴ ὑποτονθορίζετε τὴν ἐκδίκησιν· στήσατε κυπαρίσσους ἐπὶ τοῦ τάφου τῶν φονευθέντων ὑμῶν γονέων, ἀλλὰ μὴ θυσιάζετε θύματα ἀνθρώπινα· αἱ σμικρὰ ἐκείνων εἰσι θεοὶ φιλήσυχου, μὴ ποτιζόμενοι δι' αἵματος.

Συγγνώμην, τοῦτο εἶναι ἡ δικαιότερα πράξις ὡς ἡ ἡδυτέρα τῆς ἰσχύος· ἄλλως τε πιστεύω ὅτι εἶναι ὀλίγον ἔνοχον. Ὁ πυρετὸς καὶ τὰ πάθη καθιστῶσι μανιώδεις, ἀλλ' οἱ ἄνθρωποι εἰσι κακοί, ὅταν ὦσιν ἀσθενεῖς.

Ἐφθασα εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρου καὶ εἶδον ὀπισθεν αὐτοῦ τὸ κωδωνοστάσιον τῆς Παναγίας, ὅπερ ἠφανίζετο μεταξὺ τῶν ἐλατῶν. Ἐκαθέστην ἐπὶ τοῦ στελέχους δένδρου, τὸ ὁποῖον καταιγὶς εἶχεν ἀνατρέψει βήματά τινα μακρὰν ῥύακος, ὅστις κατήρχετο διὰ μέσου τῶν ῥηγμάτων βράχου καὶ ὅστις περιεπλανᾶτο εἰς μικρὰν τινὰ φάραγγα.

(Ἐπεταί συνέχεια)

Ο ΚΑΤΑΠΟΝΤΙΣΜΟΣ

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ).

Ἐνίοτε ὁ τὰς ἀμμώδεις παραλίας καὶ τὰς ἀλιτενεῖς ἠτόνας τῆς Βρετάνης καὶ τῆς Σκωτίας διαπορευόμενος ὁδοιπόρος ἢ

ἀλιεύς, καὶ μακρὰν τυγχάνων τοῦ αἰγιαλοῦ, αἰσθάνεται αἴφνης ὅτι ἀρχεται νὰ βαδίζῃ ἐπιπόνως. Τὸ ἔδαφος εἶναι ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ ὡς πίσσα, τὰ δὲ πέλαματα προσκολλῶνται ὡς ἐπ' ἰξῶ. Ἡ παραλία εἶναι πάντως ξηρά· ἀλλ' ὅμως ὁ τύπος ἐκάστου βήματος, ἐξελθόντος τοῦ ποδός, πληροῦται εὐθὺς ὕδατος.

Ἐν τούτοις ὁ ὀφθαλμὸς οὐδεμίαν διορθῆ μεταβολὴν. Ἡ μὲν ἄπειρος ἀκτὴ εἶναι ἐπίπεδος καὶ ἡσυχος, ἡ δὲ ἄμμος παρέχεται πανταχοῦ τὴν αὐτὴν ὄψιν, ἡ δὲ τῆς στερεᾶς γῆς διαφορὰ οὐδὲως εἶναι ἐμφανής.

Ὁ ὁδοιπόρος διατελεῖ ὁδεύων, προχωρῶν, καὶ πειρᾶται νὰ πλησιάσῃ πρὸς τὴν ἀκτὴν, οὐδὲως φροντίζων περὶ τούτου. Ἀλλ' ὅμως μετ' ὀλίγον αἰσθάνεται ὡς εἰ οἱ πόδες αὐτοῦ καθίστανται βαρύτεροι μᾶλλον καὶ μᾶλλον, καὶ βλέπει, ὅτι βυθίζονται κατὰ δύο ἢ τρεῖς δακτύλους. Νομίζει, ὅτι παραδρομῆ, καὶ ἴσταται πρὸς ὦραν, ὅπως κατίδη τὴν ὁδόν. Αἴφνης, προσβλέπει τοὺς πόδας, ἀλλ' οἱ πόδες αὐτοῦ ἠφανίσθησαν. Ἡ ἄμμος ἐκάλυψεν αὐτούς. Ἀνέλκει αὐτούς ἐπαλλήλως ἐκ τῆς ἄμμου. Θέλει νὰ ἐπανακάμψῃ εἰς τὰ ὀπίσω· ἀλλὰ βυθίζεται ἔτι μᾶλλον. Ἡ ἄμμος φθάνει μέχρι τῶν σφυρῶν. Ἀπαλλάττεται αὐτῆς, καὶ ὀρμᾷ πρὸς τ' ἀριστερά. Ἀλλ' ἡ ἄμμος ἀναβαίνει μέχρι τῶν κνημῶν. Ὀρμᾷ δὲ πάλιν πρὸς τὰ δεξιὰ· ἀλλ' ἡ ἄμμος ἀναβαίνει μέχρι τῶν γονάτων. Καὶ τότε ἀναγνωρίζει μετ' ἀνεκφράστου τρόμου, ὅτι εὐρίσκεται ἐντὸς τῆς κινητῆς ἀκτῆς (grève mouvante) καὶ ὅτι ὑπ' αὐτὸν ὑπάρχει τὸ στοιχεῖον, ἐφ' οὗ ὁ μὲν ἄνθρωπος δὲν δύναται νὰ βαδίσῃ, ὁ δὲ ἰχθύς νὰ κολυμβῇ. Ἐὰν φέρῃ φορτίον, ρίπτει αὐτὸ καὶ ἀνακουφίζεται πρὸς στιγμὴν, ὡς κινδυνεῦον σκάφος. Ἀλλὰ φεῦ! μάτην... διότι ἡ ἄμμος ἐφθασεν ἤδη ὑπὲρ τὰ γόνατα.

Κραυγάζει, κινεῖ τὸν πῖλον ἢ τὸ ῥινόμακτρον αὐτοῦ· ἡ ἄμμος ὑψοῦται ἀδιαλείπτως. Ἐὰν ἡ ἀκτὴ ἦναι ἔρημος, ἢ ἐὰν ἦναι μακρὰν, τετέλεσται, κατεδικάσθη εἰς καταθυθισμόν. Κατεδικάσθη εἰς τὸν φρικώδη ἐνταφιασμόν, τὸν μακρὸν, τὸν ἀνέκφυκτον, τὸν ἀμείλικτον, ὃν μῆτε νὰ ἐπισπεύσῃ δύναται μῆτε νὰ βραδύνη· τὸν ἐνταφιασμόν, ὅστις λαμβάνει τὸν ἄνθρωπον ὀρθόν, ἐλεύθερον, ὑγιᾶ, καὶ καθέλκει αὐτὸν διὰ τῶν ποδῶν, οἵτινες ἀνὰ πᾶσαν κραυγὴν βυθίζονται μᾶλλον, καὶ μᾶλλον εἰς τὴν ἄμμον· τὸν ἐνταφιασμόν, ὅστις καθέλκει βραδέως εἰς τὴν γῆν τὸν ἄνθρωπον, ἐπιτρέπων αὐτῷ, ἵνα βλέπῃ κατὰ σχολὴν τὸν ὀρίζοντα, τὰ δένδρα, τὰς πρασίνους πεδιάδας, τὸν καπνὸν τῶν παραπλεόντων πλοίων, τὰ πτηνά, ἅτινα περιίπτανται ἄδοντα, τὸν ἥλιον, τὸν οὐρανόν. Ὁ καταθυθισμὸς εἶναι ὁ τάφος, ὅστις ἀναβαίνει ἐκ τῶν ἐγκάτων τῆς γῆς ἐν εἶδει πλημμυρίδος πρὸς τὸν ζῶντα.

Ἐκάστη στιγμὴ ἐπιταχύνει τὸν ἀδυσώπητον ἐνταφιασμόν. Ὁ ἄθλιος πειρᾶται νὰ καθίσῃ, νὰ πλαγιάσῃ, νὰ ἐρπύσῃ, ἀλλὰ, ἀντὶ νὰ ἀπαλλαγθῇ, βυθίζεται μᾶλλον, μᾶλλον. Ἐγείρεται, ὑψαυγενίζει... βυθίζεται. Ὀλολύζει, ἐπικαλεῖται βοήθειαν...